

مجموعه مقالات

ششمین همایش بین المللی ادیان توحیدی

ادیان توحید، و مسائل دینی جهان معاصر با رویکرد فرهنگی

طایفات حقوقی

تهیه و تنظیم

اداره نشر پژوهشکده مطالعات اسلامی ایران

جلد سوم

۱۳۹۴

مجموعه مقالات ششمین همایش بین المللی ادیان توحیدی (جلد سوم)

ادیان توحیدی و مسائل دینی جهان معاصر با رویکرد فرهنگی

مطالعات حقوق

- ناشر: دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، شعبه اصفهان
- تهیه و تنظیم: اداره نشر پژوهشکده مطالعات اسلامی اصفهان
- چاپ: نگارش
- چاپ اول: زمستان ۱۳۹۴
- شمارگان: ۵۰۰ نسخه
- قیمت: ۱۸۰۰۰ تومان

همه حقوق برای ناشر محفوظ است

نشانی: اصفهان، خیابان آیت الله شمس آباد، کوچه سرت، انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم - شعبه اصفهان.

تلفن و دورنگار: ۰۳۱-۳۲۲۰۸۰۰۱-۵

مراکز پخش: ۱. اصفهان، تلفن: ۳۲۲۲۰۳۷۰

۲. قم، تلفن و دورنگار: ۳۷۷۴۳۴۲۶

۳. تهران، تلفن: ۶۶۹۵۱۵۳۴

وبسایت: www.morsalat.com پست الکترونیک: nashr_list@icai.ac.ir

همایش بین المللی ادیان توحیدی (ششمین: ۱۳۹۴: اصفهان)

سرشناسه:

عنوان و نام پدیدآور: مجموعه مقالات ششمین همایش بین المللی ادیان توحیدی و مسایل دینی جهان معاصر

با رویکرد فرهنگی، مفهوم شناسی - مطالعات نظری... تهیه و تنظیم اداره نشر پژوهشکده مطالعات اسلامی

اصفهان، (دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، شعبه اصفهان)

مشخصات نشر:

اصفهان: دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، شعبه اصفهان، ۱۳۹۴

مشخصات ظاهری:

ج ۵

شابک:

دوره: ۲-۳۰-۷۱۲۹-۶۰۰-۹۷۸؛ ۱۸۰۰۰ ریال؛ ج ۳: ۳-۳۳-۷۱۲۹-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی:

فیا

موضوع:

ادیان - مقاله ها و خطابه ها

موضوع:

ادیان - کنگره ها

موضوع:

ادیان - روابط - مقاله ها و خطابه ها

موضوع:

اسلام - بررسی و شناخت - کنگره ها

موضوع:

اسلام - مقاله ها و خطابه ها

شناسه افزوده:

دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، شعبه اصفهان، پژوهشکده مطالعات اسلامی

شناسه افزوده:

دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، شعبه اصفهان

رده بندی کنگره:

الف ۱۳۹ ۸۳/۷۸۷ BL

رده بندی دیویی:

۲۰۰

شماره کتابشناسی ملی:

۴۱۰۵۴۵۲

فهرست مطالب ...

۱۳ دین و حقوق بشر

محرم علی خلیلی

۴۴ ادیان توحیدی و اعلامیه جهانی حقوق بشر

ناج محمد صادق صالح سعیدی

۷۷ نسبت اسلام با مفاهیم حقوق بشری، از منظر اندیشمندان دینی معاصر ایران

محمد مشهوری نوش آبادی

۸۶ بررسی تطبیقی اعلامیه حقوق بشرو گات های زراعت

بهنام مرادبان

۹۷ چیستی بنیادهای الهیاتی حقوق و حدود انسان با تأکید برقرآن کریم، قدیم

مهدی فردوسی مشهدی

۱۲۱ همسویی ها و ناسازی های مبانی اخلاقی اعلامیه جهانی حقوق بشر با عهد جدید

حسین حیدری، محمد رضا بدیع آبادی، جنت خاکسار آرائی

۱۴۲ الأديان السماوية، والرؤية المصرية لحقوق الإنسان في دعم الحريات الدينية والمذهبية

محمد أبوالمفضل

دیدگاه مسلمانان در مباحث حقوق بشر ۱۶۶

هاجر راعی دهقی

جایگاه حقوق ادیان الهی در فقه امامیه ۱۸۶

محمد حسن صادقی مقدم، اسکندر میرزاده کوه شاهی

جایگاه و حقهٔ ادیان الهی در قرآن کریم ۲۰۷

نادر میرزاده کوه شاهی، نرگس میرزاده

بررسی مقایسه‌ای از سقراط، جنس در اسلام و دیگر ادیان ۲۳۰

خوزه ریانی اصفهانی

حق حیات در ادیان توحیدی ۲۴۶

محمد رضا احسانی مطهری

جایگاه و نقش مبانی فقهی در مواجهه با پدیدهٔ جهانی شدن ۲۶۵

محمد علی خیدری، حسین عبدالجبار

تبیین فلسفهٔ مجازات در حقوق کیفری ادیان ابراهیمی ۲۹۰

پیمان کمالوندی، حسین خیدری

مبانی الهی حقوق بشر با توجه به آراء آکویناس درباره حقوق طبیعی و آراء فقهای شیعه در

حقوق فطری ۳۱۱

علیرضا فاضلی، نجمه زکی خانی

الصابلة المندائية بين التوحيد الأول وحقوق الأقلية الدينية ۳۲۴

قیس حشیش السعادی

بررسی تطبیقی جایگاه زن در طلاق در ادیان توحیدی ۳۵۲

سید محمد صادق طباطبائی، جوهره ربانی احمدی

ادیان تویدی، زنان و دیدگاه‌های حقوق مدرن ۳۷۰

مسلم آخوندی، زهرا مددی، آمنه شریف‌امامی، ناهید مهابه

مقایسه حقوق فرهنگی زنان در کنوانسیون رفع هرگونه تبعیض علیه زنان و منشور حقوق و

مسئولیت‌های آنان در نظام جمهوری اسلامی ایران ۳۸۷

قدرت‌الله خسروشاهی، زینب شعرائی

واکاوی جایگاه تساوی حقوقی زنان و مردان در کنوانسیون رفع هرگونه تبعیض علیه زنان در

مقایسه با اسلام ۴۱۱

حبیب‌رضا ارزانی، سعیده براقی

بررسی تطبیقی زنا و احکام آن در اسلام و دین عیسی مسیح ۴۲۸

ابوالفضل علی‌نقی قلم‌جوئی، مهراں رحمانی

جایگاه و حقوق خانوادگی زن از دیدگاه اسلام و یهود ۴۴۷

سهیلا یوحاری، اعظم برجم

اصفهان در پیشینه تاریخی خویش، سکونتگاه پیروان ادیان الهی و آسمانی (زرتشت، یهود، مسیحیت و اسلام) بوده است و اکنون نیز افزون بر مزیت‌ها و برجستگی‌های فراوان اقلیمی، گردشگری، فرهنگی، اقتصادی و هنری افتخار دارد در کنار مساجد پرشکوه اسلامی، تجلی‌گاه آتشکده‌ها، کلیساها و کلیساهای فراوانی باشد که بسیاری از آن‌ها هنوز زنده و پررونقند و این شهر آسمانی را به شهری بین‌الادیانی بدل ساخته و مزیتی دیگر را بر مزایای پرشمار آن افزوده‌اند.

این فرصت بی‌نظیر را تعداد پیشینه درخشان اصفهان به عنوان الگوی همزیستی معنوی و مسالمت‌آمیز پیروان ادیان توحیدی، چشم‌اندازی روشن را پیش روی اندیشه‌وران ادیان و نیز مدیران دانشور استان نهاد تا حرس خیمه زار را بر این بستر پی بریزند. تشکیل دبیرخانه ادیان توحیدی به ریاست فاضل اندیشمند حجت "اسلام" المسلمین جناب آقای دکتر حبیب‌رضا ارزانی (رئیس وقت دفتر تبلیغات اسلامی اصفهان)، سراناز ایه حرکت مبارک بود؛ حرکتی که به مدد الهی اصفهان را به کانون معنوی ادیان تبدیل خواهد کرد و از خافش المللی این شهر فرصتی ویژه را در گستره جهانی فرارو خواهد نهاد تا پیام الهی و جهان‌شمول دین به گونه‌ای سازماندهی تمام جهان مخابره شود.

پژوهشکده مطالعات اسلامی اصفهان، ضمن پاسداشت این حرکت مبارک، تلاش‌های عالمانه اندیشه‌وران ادیان را در این زمینه ارج نهاده و همت خویش را در راستای توسعه و تعالی مباحث بین‌الادیانی که نمونه‌ای از آن در این نوشتار تقدیمتان گردیده، به کار خواهد بست.

بر خود فرض می‌دانم از مراکز مشارکت‌کننده در ششمین همایش بین‌المللی ادیان توحیدی: نهاد ریاست جمهوری، وزارت امور خارجه، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان اسناد و ارتباطات اسلامی، انجمن صابئین مندائی ایران، انجمن کلیمیان ایران، انجمن زرتشتیان ایران، شورای خلیفه‌گری ارامنه، کلیسای شرق آشوری، آیسسکو، جامعه المصطفی العالمیه، دانشگاه ادیان و مذاهب، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، انجمن جامعه‌شناسی ایران، دانشگاه اصفهان، دانشگاه پیام نور استان اصفهان، دانشگاه آزاد اسلامی استان اصفهان، استانداری اصفهان، شهرداری اصفهان، صدا و سیما، مرکز اصفهان، شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی اصفهان، و بیش از همه، دفتر تبلیغات اسلامی اصفهان صمیمانه قدردانی نمایم.

همکاری عالمانه اعضای محترم شورای علمی همایش: حجت‌الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر

احمد واعظی (رئیس دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم و عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی)،
حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای سید محمد ادیب آل علی (عضو هیئت علمی دانشگاه پیام نور
اصفهان)، جناب آقای دکتر ابوذر ابراهیمی ترکمان (رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی)،
حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر حبیب رضا ارزانی (عضو هیأت علمی گروه ادیان پژوهشکده
مطالعات اسلامی اصفهان)، سرکار خانم دکتر اعظم پرچم (عضو هیئت علمی دانشگاه اصفهان)،
جناب آقای سالم چحیلی (رئیس انجمن صابنین مندائی ایران)، جناب آقای دکتر علی محمد حلمی
(رئیس مرکز گفتگوی ادیان سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی)، حجت الاسلام والمسلمین جناب
آقای دکتر جعفر شانظری (عضو هیئت علمی دانشگاه اصفهان)، جناب آقای دکتر عباس صدری
(رئیس دفتر منطقه‌ای آپسیسکو - تهران)، جناب آقای دکتر سید محمد امین قانع‌راد (رئیس انجمن
جامعه‌شناسی ایران)، جناب آقای مهرداد قدردان (کارشناس مذهبی انجمن زرتشتیان ایران) و
رؤسای محترم پنل علمی همایش نیز شایسته تقدیر است.

همچنین لازم می‌دانم، داتابیس نویس را به رؤسای محترم بخش‌های مختلف همایش: جناب
آقای محمد رضا خراسانی‌زاد (مدیر اجرایی دبیرخانه ادیان توحیدی و رئیس کمیته سخنرانان)،
آقایان عبدالرسول احمدیان و محمد خواد بیعیان (مدبران اجرایی پنل‌های تخصصی)، جناب آقای
مجید جعفریان (مدیر کمیسیون‌های علمی)، جناب آقای یداله جنتی (رئیس کمیته انتشارات)،
آقایان محمد بهارلو و احسان مشکلائی (رؤسای کمیته استیبانی و مالی)، جناب آقای حامد اهتمام
(رئیس کمیته اطلاع‌رسانی و تبلیغات)، جناب آقای حسین قریح‌خواه (رئیس کمیته تشریفات)، آقایان
سعید خانی و علی اکبر صافی (رؤسای کمیته نظارت و ارزشیابی)، جناب آقای عبدالله زینلی (رئیس
کمیته حراست) و تمامی همکاران معزز در دفتر تبلیغات اسلامی اصفهان، با تلاش خستگی‌ناپذیر
در برگزاری همایش نقش آفرینی کردند، ابراز نمایم.
باشد که این تلاش ماندگار بهتر از پیش به بار نشیند و مایه سربلندی بیش از پیش فعالیت‌های
فرهنگی حوزه ادیان شود.

فریرز راهدان مفرد

رئیس پژوهشکده مطالعات اسلامی اصفهان

و دبیر اجرایی ششمین همایش بین‌المللی ادیان توحیدی

دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم - شعبه اصفهان در چارچوب رسالت سازمانی، سالیانی است بخشی از تلاش‌های پژوهشی و علمی و فرهنگی خویش را معطوف فعالیت‌های بین‌الادیانی نموده است که حاصل آن همدلی بیشتر جامعه مؤمنان و هم‌اندیشی پژوهشگران ادیان در راستای تعاملات علمی بین‌الادیانی بوده است. نقطه عطف این تلاش مبارک، تشکیل دبیرخانه ادیان توحیدی در سال ۱۳۸۹ ریاست و مسئولیت دفتر تبلیغات اسلامی و حکم استاندار وقت اصفهان بود.

این دبیرخانه با حمایت و بران دانشور استان اصفهان و با مشارکت و حضور فعالانه اعضای دبیرخانه (مسلمانان، زرتشتیان، کلیمیان، صابئین، آشوریان و آرامنه) و شخصیت‌های برجسته دینی و معنوی و نیز نهادهای علمی و فرهنگی ملی و استانی روز به روز بالنده‌تر و پویاتر فعالیت‌هایش را گسترش داد. برگزاری همایش‌های استانی، ملی و بین‌المللی در چارچوب اساسنامه و با رویکرد مشترکات بین‌الادیانی، بخشی مهم از این فعالیت‌ها را تشکیل داده است.

در همین راستا، در پی برگزاری سه نشست علمی به صورت تمهیدی، ششمین همایش بین‌المللی ادیان توحیدی در دستور کار دبیرخانه قرار گرفت. موضوع هجری همایش، «ادیان توحیدی و مسائل دینی جهان معاصر، با رویکرد فرهنگی» و با پنج موضوع فرعی ۱- مفهوم‌شناسی و مطالعات نظری؛ ۲- مطالعات تطبیقی؛ ۳- مطالعات حقوقی؛ ۴- مناسبات و کارکردها؛ ۵- فرصت‌ها و چالش‌ها، انتخاب گردید.

این همایش در روزهای ۱۵ و ۱۶ بهمن ۱۳۹۳ با حضور سران و هیئت‌های نماینده رسمی ادیان توحیدی و شرکت‌کنندگان داخلی و خارجی برگزار شد که روز نخست ویژه بخش علمی و تخصصی و ارائه مقالات برگزیده بود و روز دوم و پایانی، به سخنرانی سران هیئت‌ها، مهمانان ویژه و دبیران علمی و اجرایی همایش اختصاص داشت.

در این همایش، از مجموع ۲۰۶ مقاله ارسالی و پس‌ارزیابی نهائی، تعداد ۹۹ مقاله در قالب پنج مجلد با عناوین یادشده با همت و تلاش اداره نشر پژوهشکده مطالعات اسلامی اصفهان آماده و تقدیم محضر دانشوران و علاقه‌مندان شده است.

در پایان بر خود فرض می‌دانم از تمام عزیزانی که در کمیته‌های علمی و اجرایی همایش با دبیرخانه همکاری داشتند، به‌ویژه نمایندگان محترم ادیان، رئیس و کارکنان محترم پژوهشکده مطالعات

اسلامی اصفهان، به‌ویژه فضلی ارجمند جناب آقای فریبرز راهدان مفرد، رئیس پژوهشکده و دبیر اجرایی همایش و جناب آقای یدالله جنتی مدیر اداره نشر، و دیگر نهادهای مشارکت‌کننده در همایش و اعضای معزز دبیرخانه صمیمانه سپاسگزاری نمایم.

www.ketab.ir

حبیب‌رضا ارزانی

رئیس دبیرخانه ادیان توحیدی

و دبیر علمی ششمین همایش بین‌المللی ادیان توحیدی